

Vođenje matičnih knjiga - značajan alat za poboljšanje proizvodnje mlijeka

Ing. Ondřej Baloun

Direktor Poljoprivrednog akcionarskog društva Lípa, Havlíčkův Brod (Holštajn farma)
Stručnjak za matičnu knjigu, upravljanje uzgojem i proizvodnju genetskog materijala

CV

1993 - inženjer stočarstva, Poljoprivredno društvo Šmolovy

1994 - 2010 - ISB Genetic (stanica za oplodnju) - selekcioner

2011 - 2015 - CRV Czech Republic (uzgojivačka organizacija) - šef područne jedinice

Od 2016 - direktor Poljoprivrednog akcionarskog društva Lípa

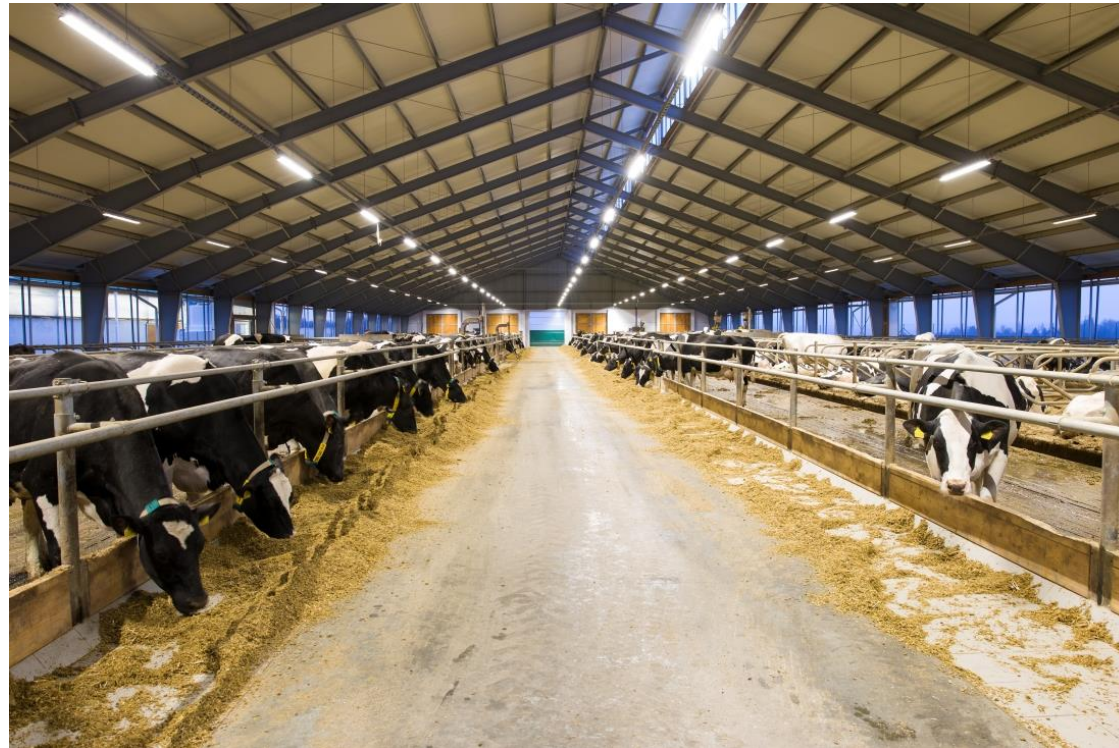
Poljoprivredno akcionarsko društva Lípa

950 ha poljoprivrednog zemljišta (800 ha oranica, 150 ha pašnjaka)

300 krava Holštajn pasmine + 3 krave Fleckvieh (Simmental)

Prosječna proizvodnja 11436 kg mlijeka - 3,82% masti - 3,51% proteina - međutelidbeni interval 391 dan

Sva grla su u: centralnom registru (CR), kontroli proizvodnosti (KP), matičnoj knjizi (MK)

Centralni registar (CR)

Glavni dijelovi sistema:

- označavanje životinja (dvije ušne markice). Označavanje životinaj radi sam uzgajivač na vlastitom stadu. Markice unaprijed zaduži po planu teljenja i procjeni gubitaka markica sa stariih grla (obično 2-3%).
- evidencija koju vodi uzgajivač - evidencija na štali
- centralna evidencija - centralna baza podataka (registar životinja, registar farmi)
- prateći dokument za stoku (PLS) - identifikacijski dokument ("pasoš")
- prijava promjena u roku od 7 dana (rođenje, smrt, klaonica, prodaja,...)

Centralni registar

Važno:

- svako mjesto (gazdinstvo) na kojem se drže goveda mora biti registrovano i ima svoj registarski broj
- svaka životinja mora biti pravilno označena ušnim markicama - ima svoj jedinstveni identifikacijski broj
- uz svaku životinju mora biti priložen prateći dokument za stoku (pasoš)
- Zakon o stočarstvu u Češkoj Republici zabranjuje kretanje neoznačene životinje
- goveda mogu biti premještena samo na registrovana gazdinstva, registrovana preduzeća ili registrovane trgovce

Centralna evidencija
= sve životinje

Matična knjiga
= odabrane životinje

Matična knjiga

- određuje i ažurira uzgojni cilj pasmine
- određuje program i metode uzgoja
- određuje metode ispitivanja osobina i metode procjene uzgojnih vrijednosti (UV)
- određuje parametre za odabir priplodnih životinja
- vrši odabir plemenih bikova
- registruje uzgajališta, priplodne životinje i njihovo porijeklo te UV
- izdaje potvrdu o porijeklu i potvrdu o UV (izvod iz matične knjige)

Matična knjiga

- uključenje uzgoja u kontroli proizvodnosti po metodi A
- uzgoj goveda raličitih pasmina (holstein, fleckvieh, jersey, braunvieh)
- pravilno vođenje i čuvanje propisanih dokumenata = **centralna evidencija**
- pravilno i pravovremeno obilježavanje životinja pomoću sredstava identifikacije = **centralna evidencija**
- utvrđivanje porijekla životinja (SNP panel) - obavezno za uzgoj bikova, sjemena, donora embriona, ostali nasumično
- učešće u sprovođenju linearnog opisa i ocjenjivanja bikova prema odobrenom uzgojnom programu pasmine, uključujući testove na genetske razlike i nedostatke = učestvuje u selekciji pasmine
- saglasnost sa kontrolnim aktivnostima organa Udruženja

Matična knjiga (primjer za holštajn)

DIO KNJIGE	OPIS
Glavni dio Dio A	Oba roditelja i njihovi roditelji su upisani u glavni dio MK (88% ili više krvi H).
Glavni dio Dio B	Oba roditelja i njihovi roditelji su upisani u glavni dio MK, ali bik ne ispunjava kriterijume za pasminu u skladu sa Uzgojnim programom za holštajn. Ili je majka odnosno majka majki upisana u C ili D dio MK, a bik, njegovi roditelji i roditelji njegovih roditelja su upisani u glavni dio MK.
Pripremni dio Dio C	majka je upisana u pripremni dio, otac u glavnom odjelu MK u Češkoj ili inostranstvu.
Dio D	Roditelji nisu upisani u MK iste pasmine u Češkoj ili inostranstvu ili nemaju poznato porijeklo.

- ▶ NAPOMENA: U dijelove A i B se upisuju muška i ženska grla.
- ▶ U dijelove D i C se upisuju samo ženska grla.

Struktura troškova

- CR - za uzgajivače besplatno, plaća se iz sredstava subvencija Ministarstva poljoprivrede
- KP (mliječnost) - uzgajivač plaća 3,00 KM mjesečno (uključujući somatske ćelije), uzgajivač će na kraju godine dobiti subvenciju do 15 KM/godina
- Linearni opis eksterijera - uzgajivač plaća 2,4 KM/grlo, uglavnom subvencije Udruženja uzgajivača
- Registracija krave u MK - uzgajivač plaća 2,4 KM/grlo
- Registracija bika u MK - plaća uzgajivač 70,00 - - 1,400 - KM/grlo
- Potvrda o porijeklu - uzgajivač plaća 28 KM/grlo, uglavnom plaća izvoznik
- SNP test - plaća uzgajivač 60 KM/grlo

Matična knjiga

- ❖ Prodaja priplodnog materijala - samo junice u MK dio A imaju pravo izdati zvaničnu potvrdu o porijeklu (POP)
Zainteresovani: Poljska, Turska, Kipar, Ukrajina, Alžir, Rusija, ...
Cijena: prema trenutnoj situaciji na tržištu
- ❖ Prodaja bikova za prirodni uzgoj - mora biti u MK dio A
Cijena: cca 3.500,- KM
- ❖ Donor embriona na prodaju - mora biti u MK dio A
Cijena: prema trenutnoj situaciji na tržištu

Poljoprivredno dioničarsko društvo Lípa

neke pokazatelji stočarske proizvodnje u odnosu na prethodne godine

pokazatelj	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mliječnost l/godinu	9 563	10 068	9 945	9 815	10 292	11 157 +865	11436 +279
Isporuka hiljade l	2 301	2 425	2 453	2 484	2 992	3 286	3 159*
Postignuta cijena	9,31	7,60	6,61	8,33	8,45	8,81	?
Rođeno teladi grla	270	290	290	295	314	324	?

muža dva puta dnevno

* do 30.11.2020

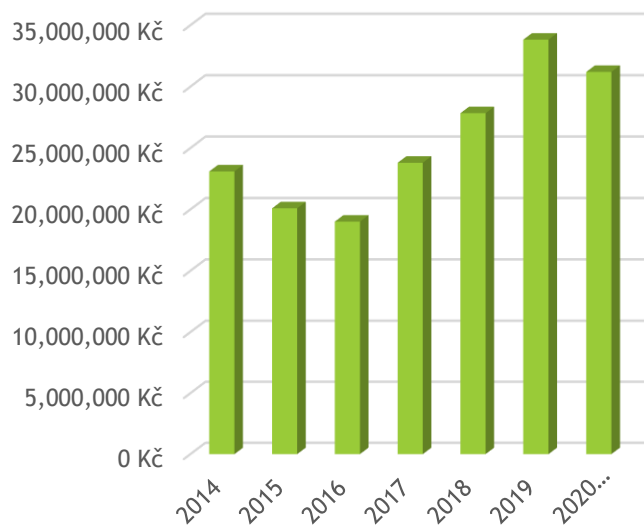
2017 - izgradnja nove staje za muzne krave

Ukupna prodaja stočarskih proizvoda

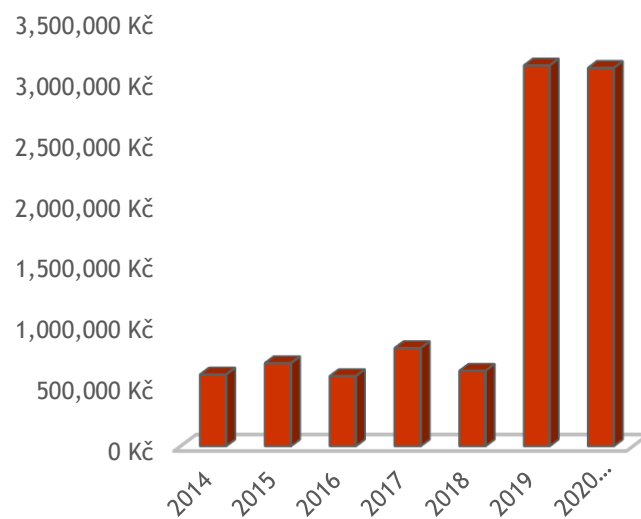
Poljoprivredno dioničko društvo Lípa

Prihodi	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 (do 30.11.)
Ukupno	23 092 000 Kč	20 088 000 Kč	19 004 000 Kč	23 798 000 Kč	27 835 000 Kč	33 822 000 Kč	31 195 000 Kč
Mlijeko	21 722 000 Kč	18 656 000 Kč	16 618 000 Kč	21 110 000 Kč	25 874 000 Kč	29 266 000 Kč	26 984 000 Kč
Životinje	594 000 Kč	688 000 Kč	581 000 Kč	813 000 Kč	625 000 Kč	3 132 000 Kč	3 112 000 Kč
udio MK A						1 561 000 Kč	1 762 000 Kč
						50%	57%

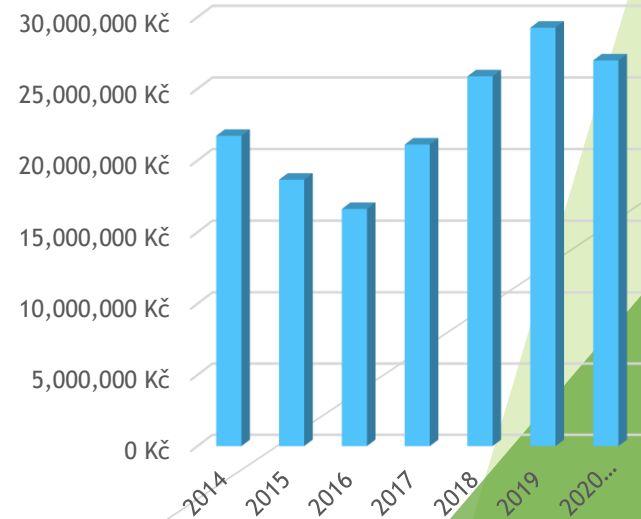
PRODAJA UKUPNO

prodaja životinja

prodaja mlijeka

Poljoprivredno dioničko društvo Lípa

Donor embriona CZ 561754 961

5. laktacija 289 dana 15.522 kg mlijeka, GZW 132, TOP 2 ČR, prosjek 4 laktacije 296 dana
12.543 kg mlijeka u intervalu 368 dana

Ispiranje 11 embriona, 5 prodanih bikova za uzgoj po ugovoru

MK A - Matična knjiga Fleckvieh (Simmental)

Dragi učesnici,
hvala vam na pažnji,
ako imate bilo kakvih pitanja,
ne ustručavajte se ih postaviti

► Ing. Ondřej Baloun

U organizaciji i realizaciji video konferencije pomagao:

Ing Radek Tománek, kompanija BOVIMEISTER-CZ s.r.o., info@bovimeister.cz

izvoz-uvoz priplodnih junica